

[Krag.]

den opfattelse, at det forslag, der her foreligger for os, er enstemmigt eller omtrent enstemmigt godkendt af priskontrolrådet. Det stemmer ikke med min opfattelse. Såvidt jeg har forstået, har priskontrolrådet udtalt sig på den måde, at man har været enig eller omtrent enig om at kritisere det første forslag, handelsministeren fremsatte; men det forslag, vi behandler i dag, har såvidt mig bekendt ikke været forelagt for priskontrolrådet og kan altså heller ikke være godkendt af dette, kan altså heller ikke være godkendt af Arbejderbevægelsens Erhvervsråds repræsentant, som det ærede medlem hr. Rager tillod sig at formode.

Handelsministeren svarede mig på mit spørgsmål vedrørende fastsættelse af prisregulerende foranstaltninger overfor landbruget på en ganske klar måde, idet han svarede, at dette kan ske i henhold til § 10. Jeg takker for det svar, som jeg synes er klart, og jeg synes, det er rigtigt, at det er blevet fastslået her.

Det ærede medlem hr. Weikop har udviklet den vane, at han ved prislovsforhandlinger kommer med lange citater fra taler, jeg tidligere har holdt her i tinget. Jeg synes, det er en udmærket vane, og jeg kan kun opfordre det ærede medlem til at gå videre ad den vej. De citater, det ærede medlem fremdrog, har jeg ikke haft lejlighed til at efterkontrolere, men det lød for mig, som om de var rigtige. Hvis man stiller det spørgsmål, hvilken handelsminister der har ophævet flest krigsrestriktioner i dette land, vil simpelthen min beskedenhed forhindre mig i at give svar. Det ærede medlems citat stammede fra 1948, og jeg synes, det var meget vægtigt, dengang det blev sagt. Man må imidlertid være opmærksom på, at der er sket en hel del siden 1948. Dengang befandt vi os i den rolige prisudviklingsperiode, som jeg nærmere omtalte i mit første indlæg, en rolig prisudviklingsperiode, som man dengang troede og håbede ville fortsætte. Siden har man gjort nye erfaringer. Det viste sig, at vi kom ind i en periode med voldsomt stigende priser. Under den periode voksede avancerne. Så kom vi ind i en anden periode med faldende priser. Også under den periode voksede avancerne. Ingen ved, hvilken periode vi nu står overfor, meget kunne tyde på, at vi pany står overfor en prisstigningsperiode,

og formentlig vil avancerne igen vokse. Det forekommer mig, at disse erfaringer har godtgjort, at en priskontrol måske er mere nødvendig, end vi tænkte os dengang. Måske har vi indhøstet sådanne erfaringer, at vi bør tage med i vore overvejelser, at priskontrol er mere end en blot og bar krigsrestriktion, muligvis bør vi overveje — det vil fremtidens erfaringer bedre kunne give os svar på —, om priskontrol måske bør gå ind i vor permanente økonomiske lovgivning. Jeg tror, det er helt klart, at vi fortsat må have en lov, ikke alene om pris aftaler, men også om priser. Jeg vil derfor tillade mig under udvalgsbehandlingen også at rejse spørgsmål om lovens titel.

Jeg synes i det hele taget, vi står overfor to sæt kendsgerninger her. Det ene sæt kendsgerninger er, at vi i en periode, da man i udlandet og på verdensmarkedet havde faldende priser, har haft stigende priser i Danmark. Vi har haft voksende priser i Danmark af to grunde, for det første fordi landbrugspriserne, priserne på fødevarer og på nødvendighedsartikler, er steget så kraftigt. Årsagen hertil ligger ikke i priskontrollens utilstrækkelighed, årsagen ligger i, at de konservative har måttet betale denne pris for at være med i et regeringsmakkerskab med venstre, eller rettere sagt, de konservative har ladet forbrugerne betale denne pris, for at de kunne sidde i regering sammen med venstre. En anden del af årsagen til prisforhøjelserne ligger i priskontrollens ineffektivitet, ellers ville man ikke i en periode med prisfald have kunnet konstatere voksende avancer til store dele af erhvervs livet. Disse to kendsgerninger, sammenholdt med sandsynligheden af eller muligheden for — ingen af os kan vurdere det i dag —, at vi går ind i en ny prisstigningsperiode, gør det ganske klart, at priskontrol er absolut uundværlig i dag, og at der ikke kan foreligge nogen som helst saglig motivering for en svækkelse af priskontrollens bemyndigelser.

Det andet sæt kendsgerninger, der ligger foran os, er, at monopolismen stadig er i vækst i dansk erhvervsliv. Det er den ikke alene på den måde, at man på visse områder har meget store virksomheder, der kan beherske det danske marked, det er den heller ikke alene derved, at man ved siden af dette har omfattende kartelaftaler, i hundredvis af dem, tre gange så mange som i 1937, kartelaftaler, der synes at beherske